

SKAK

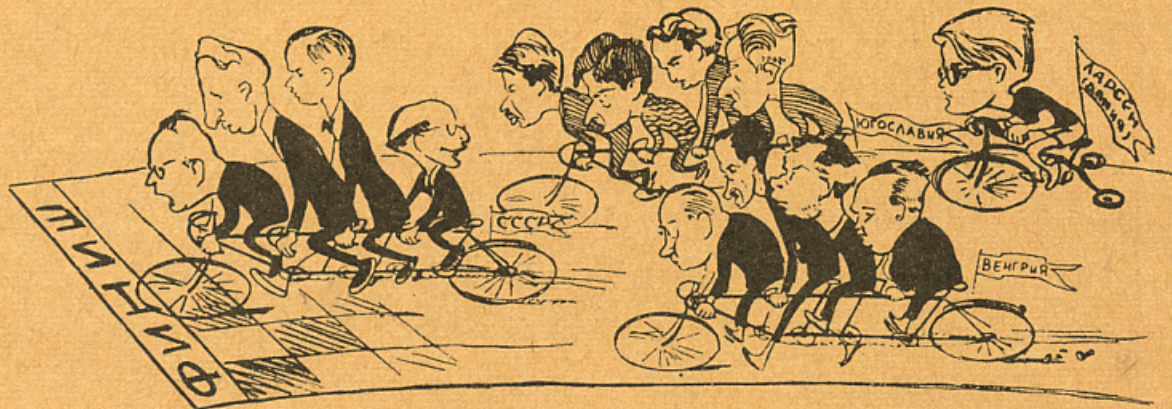

NR. 7
AUGUST 1964
60. ÅRGANG

BLADET

KR. 2,25

MEDLEMSBLAD FOR DANSK SKAK UNION

I 1956 bragte »Komsomolskaja Pravda« følgende tekst til ovenstående tegning:
»På det russiske hold, der kommer først over målstregen, vil man genkende Botvinnik, Smyslov, Keres og Bronstein. Bagved ser man jugoslaverne Gligoric, Matanovic, Ivkov og Milic og foran disse ungarene Szabo, Barcza, Benkö og Dely. – Larsen, Danmark, der er med i oplobet, må køre alene. Hans makkerer har desværre tabt en omgang!
I dette nummer af »Skakbladet« kan De inde i bladet læse om, hvorledes Bent Larsen har kørt denne omgang ind og nu er på omgangshøjde med de tre russere Botvinnik, Smyslov og Keres!

INDHOLD

Interzoneturneringen i Amsterdam – Bent Larsens triumftog – Hilsen til Bent
Bent Larsens bedste partier – Folkeskoleturneringen
Danmarksturneringen – Problemskak – Korrespondanceskak – Nyheder

Interzoneturneringen i Amsterdam 1964

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	Pts.	Nr.	
1. Larsen, Danmark	-	1/2	1	1/2	0	1	0	1	1/2	1/2	1	1	1	1/2	1/2	1/2	1/2	1	1	1	1	1	1	1	1	17	1-4
2. Smyslov, Sovjet	1/2	-	1/2	1/2	1/2	1/2	1/2	1	1/2	1	1	1	1/2	1	1/2	1/2	1	1/2	1/2	1	1	1	1	1	1	17	1-4
3. Spasski, Sovjet	0	1/2	-	1/2	1/2	1/2	1/2	1	1	1	0	1/2	1	1/2	1	1	1	1	1/2	1	1	1	1	1	1	17	1-4
4. Tal, Sovjet	1/2	1/2	1/2	-	1/2	1/2	1/2	1/2	1/2	1/2	1/2	1/2	1	1	1	1	1	1	1/2	1	1	1	1	1	1	17	1-4
5. Stein, Sovjet	1	1/2	1/2	1/2	-	0	1	0	1/2	1	1/2	1	1/2	1	1	1	1/2	1/2	1	1/2	1	1	1	1	1	16 1/2	5
6. Bronstein, Sovjet	0	1/2	1/2	1/2	1	-	1/2	1/2	1/2	1/2	1	1/2	1/2	1	1/2	1/2	1	1	1	1/2	1	1	1	1	1	16	6
7. Ivkov, Jugoslavien	1	1/2	1/2	1/2	1/2	0	1/2	-	1/2	1/2	0	1	1	1/2	1/2	1/2	1	1	1/2	1	1/2	1	1	1	1	15	7
8. Portisch, Ungarn	0	0	0	1/2	1	1/2	1/2	-	1/2	1/2	0	1/2	1/2	1	1	1	1/2	1	1/2	1	1	1	1	1	1	14 1/2	8-9
9. Reshevsky, USA	1/2	1/2	0	1/2	1/2	1/2	1/2	1/2	-	1/2	1/2	1/2	1/2	1	1/2	1/2	1/2	1/2	1	1	1	1	1	1	1	14 1/2	8-9
10. Gligoric, Jugoslavien	1/2	0	0	1/2	0	1/2	1/2	1/2	1/2	-	1/2	1	1	1/2	1	1/2	1	1/2	1	1	1	1	1	1	1	14	10
11. Darga, Vesttyskland	0	0	1	1/2	1/2	0	1	1	1/2	1/2	0	0	1/2	1	1/2	1	1/2	1/2	1	1/2	1	1/2	1	1	1	13 1/2	11
12. Lengyel, Ungarn	0	0	1/2	1/2	0	1/2	0	1/2	1/2	0	0	-	1/2	1/2	1	1/2	1/2	1/2	1	1	1	1	1	1	1	13	12
13. Pachman, Tjekoslov.	0	1/2	0	0	1/2	1/2	0	1/2	1/2	0	1/2	1/2	1	1/2	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	12 1/2	13
14. Evans, USA	1/2	0	1/2	0	0	0	1/2	0	0	1/2	0	1/2	1/2	-	1	1/2	1	1	0	1	1/2	1/2	1	1	1	10	14
15. Tringov, Bulgarien	1/2	1/2	0	0	0	1/2	1/2	0	1/2	0	1/2	0	0	0	-	1/2	1/2	1/2	1	1	1/2	1/2	1	1	1	9 1/2	15
16. Benkö, USA	1/2	1/2	0	0	0	1/2	1/2	0	1/2	1/2	0	1/2	1/2	1/2	1/2	-	1	0	1/2	1/2	0	1	1/2	1/2	1/2	9	16
17. Bilek, Ungarn	1/2	0	0	0	1/2	0	0	1/2	1/2	0	0	1/2	0	0	1/2	0	0	1	1/2	1/2	1	1	1	1	1	8	17-19
18. Foguelman, Argentina	0	1/2	0	0	1/2	0	0	0	1/2	1/2	1/2	1/2	0	0	1/2	1	0	-	1/2	0	1	1	0	1	1	8	17-19
19. Rossetto, Argentina	0	1/2	1/2	1/2	0	0	1/2	0	0	0	1/2	0	0	1	0	1/2	1/2	1/2	-	1/2	0	1	0	1	1	8	17-19
20. Quinones, Peru	0	0	0	0	1/2	1/2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1/2	1	1/2	1	1/2	1	1/2	1	1	7	20
22. Perez, Cuba	0	0	0	0	0	0	1/2	0	0	0	1/2	0	0	1/2	1/2	0	0	0	0	1	1/2	-	0	1/2	1/2	5 1/2	21
22. Perez, Cuba	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1/2	0	0	1/2	1/2	1/2	1/2	0	0	0	1	-	1	1	1	5	22
23. Berger, Australien	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1/2	0	0	1/2	1/2	1	1	1/2	1/2	0	0	0	0	4 1/2	23
24. Vranesic, Canada	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1/2	0	1/2	1/2	0	1/2	1/2	0	0	0	1/2	0	1	1	1	4	24

SKAKBLADET

August 1964 . Nr. 7 - 60. årgang . Redaktion: Eigil Pedersen

Medlemsblad for Dansk Skak Union

Interzoneturneringen i Amsterdam

Strålende præstation af Bent Larsen! Delte førstepladsen med tre sovjetiske Vm-kandidater og er nu selv Vm-kandidat!

Bent Larsens beretning om turnering

Turneringstabellen på anden omslagsside ville jeg helst lade tale for sig selv. Jeg synes, den er den smukkeste turneringstabel, jeg nogensinde har set!

For at begynde før begyndelsen, måtte de tre amerikanere utallige gange fortælle, at de vidste ikke, hvorfor Fischer havde sendt afbud. Det er der vist stadig ingen, der ved, men én af grundene synes at være, at Fischer har sat sig i hovedet kun at spille i turneringer, hvor præmierne er tilpas store. Faktisk har han de sidste to år kun spillet i amerikanske turneringer, hvilket må beklages. Ikke engang en scoring på 11 af 11 i det amerikanske mesterskab beviser andet, end at han er USA's stærkeste turneringsspiller.

En svensk avis var så venlig at skrive, at jeg på udmærket måde havde overtaget Fischers rolle. Nu efter turneringen kan jeg tillade mig at være fornærmet, når Fischer bliver kaldt den eneste trussel mod russernes skaklige verdensherredømme.

Turneringen spilledes i en stor moderne kontorbygning, og i selve spillelokalet var der ikke adgang for tilskuere! Dette kan naturligvis siges at være en behagelighed for spillerne, men det er dog et spørgsmål, om det er rigtigt at holde publikum væk fra girafferne. Selvfølgelig blev partierne demonstreret i et andet lokale, men alle holder af at følge begivenhederne på nærmeste hold. Dette var forbeholdt officials og journalister.

Jeg fik en god start med 4½ af 5, hvorefter jeg allerede havde et helt points forspring. Det var der dog ingen grund til at lægge alt for stor vægt på, jeg havde et temmelig let program i de første runder. Efterhånden nåede russerne med frem, og da jeg i 13. runde tabte til Ivkov, kom Spasski og Tal i spidsen. Jeg lå dog på intet tidspunkt mere end et halvt point under førerpladsen, i 16. runde nåede jeg atter op på siden af Spasski, men i 21. runde da jeg allerede var sikker på en plads i kandi-

datturneringen, tabte jeg til Stein og lå derefter et halvt point under Spasski og Smyslov. I næste runde slog jeg Spasski, og i sidste runde var jeg meget nær ved at vinde over Smyslov. Partiet endte dog remis, og resultatet blev, at vi fire, der havde kæmpet om førstepladsen, delte den..

Gligoric var nær ved

I slutstillingen er der et stort spring fra nr. 13, Pachman, til nr. 14, Evans. Denne skillelinie var allerede tydelig efter 16. runde: Spasski og Larsen 12½, Bronstein, Smyslov og Tal 12, Ivkov 11, Reshevsky og Stein 10½, Darga 10, Lengyel 9½, Portisch 9, Gligoric og Pachman 8½. Som nr. 14 lå også da Evans med 7 points.

Alle disse 13 havde på et temmelig sent tidspunkt en chance for at kvalificere sig, i hvilken forbindelse man må huske den særegel, der gjorde det umuligt for mere end 3 af de 5 russere at gå til kandidatturneringen. Det var altså nok at blive trediebedste ikke-russer! Faktisk var Gligoric meget nær ved. Da han i 15. runde havde fået den kolde brusser i form af et nederlag til den normalt så fredsommelige Porath i kun 19 træk, vågnede han omsider op til dåd. Med beundringsværdig energi kæmpede han for sin sidste lille chance, og hvis han ikke i 21. runde i et anfald af skakblindhed havde ladet Reshevsky holde et håbløst slutspil remis, havde denne slutspurt kunnet føre til kandidatturneringen, selv om Gligoric i de første 15 runder kun scorede 50 %.

Nervepres for de sovjetiske spillere!

Særreglen kom altså til at gå ud over Stein og Bronstein. Det ser ud til, at der nu bliver en del diskussion om denne regel, og det må også siges, at den lagde et særligt nervepres på de russiske spillere i de sidste runder. Men hvis FIDE ikke ønsker en kandidatturnering

med f. eks. 7 russere og én ikke-russer – hvilket var blevet resultatet denne gang uden særreglen – må man naturligvis på én eller anden måde sikre en begrænsning af antallet. Det mest sportslige må være ikke at give flere russere adgang til interzoneturneringen, end man er villig til at lade komme i kandidatturneringen.

Mange vil især beklage, at Bronstein ikke kom i kandidatturneringen. Jeg sætter ham selv meget højt, han er måske den iderigste nulevende skakspiller. Men han har svært ved at finde den rigtige mellemproportional mellem den kunstneriske skaben og »pointfabrikationen«. Det er nok især dette dilemma, der gør ham nervøs under turneringerne. Denne gang siges det, at det var mig, der slog ham ud. Men efter nederlaget mod mig var han lige ved at tabe til Quinones og fik kun remis, fik en gevinststilling mod Darga, satte den over styr, men vandt alligevel, fik kun remis i en gevinststilling mod Tringov og spillede i sidste runde remis mod Portisch, der bragte et meget tvivlsomt officersoffer. I de fire partier skulle det vel nok have været muligt at score et point mere, og nervøsiteten var der allerede inden nederlaget mod mig..

De andres og mit eget spil!

Hvis jeg skal vurdere mine hovedkonkurrenters spil i turneringen, vil jeg sige, at Spasski gjorde mest indtryk på mig. Tal var som altid heldig, klart til tab stod han i tre partier, men de gav $2\frac{1}{2}$ points (mod Portisch, Berger og Foguelman). Om Smyslov siges det hele tiden, at han ikke længere er den gamle Smyslov, hvilket naturligvis i denne forbindelse betyder den yngre Smyslov. Det er vistnok rigtigt, i hvert fald havde han et frygteligt besvær med at vinde klare gevinststillinger, og et par gange mislykkedes det (mod Tringov, Spasski og Pachman). Men på den anden side stod han aldrig dårligt i noget parti, med undtagelse af, at han var lidt i underkanten mod mig i sidste runde.

Stein spiller hurtigt og elegant, men også sommetider nonchalant. Ivkov er ikke nem at slå, hvilket fremgår af turneringstabellen. Reshevsky skaber sjældent selv et parti, men folk slår sig tit ihjel ved at gå til angreb på ham. Portisch vinder med stor sikkerhed over de svagere.

Den største negative overraskelse var naturligvis Benkö, der har været med i de to sidste kandidatturneringer. Han kom aldrig i gang.

Om mit eget spil kun dette: de helt alvorlige tilfælde af svigtende koncentration indtraf kun 3 gange og det er ikke meget i en turnering på 23 runder. Det var i de to tabspartier samt mod Bilek, der kiksede gevinsten i et let vundet slutspil. I intet af de øvrige 20 partier stod jeg på noget tidspunkt dårligt, så jeg synes ikke, man kan sige, at jeg havde heldet med mig. Jeg spillede godt, opfindsomt og fornuftigt.

„Outsider endnu i spidsen efter 11. runde“

Mit tip inden turneringen holdt stik, bortset fra, at jeg havde holdt på Gligoric i stedet for Ivkov. Nøjagtig samme profeti havde Bronstein fremsat i »Izvestia«, men ellers havde ingen af de russiske eksperter regnet med mig. På denne baggrund forstår man måske den østtysker, der kom en lille smule galt af sted med overskriften »Outsider endnu i spidsen efter 11. runde«, som flere af mine venner har moret sig med at gøre mig opmærksom på.

Noter om turneringen:

Lodtrækningen til turneringen skal ifølge reglerne foretages på en sådan måde, at spillere fra samme nation møder hinanden så tidligt som muligt. Denne regel overholdt hollænderne bogstaveligt, hvorved russerne fik numrene 12–16 og var færdige med deres indbyrdes partier efter 7. runde. Dette fører let til en række fredelige remispartier, hvilket næppe er meningen med bestemmelsen. En anden indvending er, at på denne måde har russerne ikke ved lodtrækningen 50 % chancer for at få flest hvide partier, da numrene 13–16 får 12 sorte.

Af de 10 rent russiske opgør endte de 9 remis, i flere tilfælde dog efter virkelig kamp. Bronstein vandt over Stein.

*

I runde 8–15 scorede Spasski 8 ettaller på stribet! Stein havde to gange en serie på 5.

Den længste serie remis var Benkö's første 6 partier. Derefter tabte han til Quinones, og så var den turnering ødelagt for ham.

Berger startede med 5 boller og fik senere en serie på 7. Det samme oplevede Porath, men Perez satte rekord med 8!

*

I 18. runde fik stormestrene Benkö og Bilek deres første gevinstpartier!

*

De tre ikke-russere, der gik til kandidatturneringen, var de tre fra zoneturneringen i Halle!

Omkampen vundet af Portisch!

Omkampen mellem Reshevsky og Portisch blev vundet let af Portisch, der vandt 1. og 3. parti, medens 2. parti blev remis. Hvis matchen var endt uafgjort 2–2, ville Reshevsky være gået til kandidatturneringen i kraft af bedre Sonneborn-Berger.

Kandidatturneringen næste år skal som bekendt spilles på en ny måde, efter k. o.-systemet. I første runde, hvor man spiller matcher på 8 partier, skal jeg spille mod Ivkov. I semifinalen møder vinderen af denne match vinderen af matchen Tal–Portisch. De andre matcher i første runde er Botvinnik–Smyslov og Keres–Spasski.

Tid og sted for turneringen fastsættes først

på FIDE's kongres i november; der tales om Zürich i juli.

Kommer Botvinnik?

Der har været forlydender fremme om, at Botvinnik overvejede at sende afbud til kandidatturneringen. Hvis han skulle gøre alvor af disse overvejelser, indtræder i hans sted nummer 3 fra sidste kandidatturnering, Geller.

Geller befinder sig altså i den ganske vittige situation, at det mislykkedes for ham at placere

sig i den russiske zoneturnering, men måske kommer han med i kandidatturneringen alligevel.

Netop af den grund tror jeg dog, at Botvinnik har besluttet sig til at spille i kandidatturneringen, for ellers burde han naturligvis have trukket sig tilbage før den russiske zoneturnering af hensyn til Geller.

Hvis Smyslov, Spasski eller Tal skulle blive forhindret, er Stein naturligvis første reserve. For undertegnede, Ivkov og Portisch er Reshevsky reserve.
Bent Larsen.

Bent Larsens triumftog

Under denne overskrift hylkede Dansk Skak Unions formand i 1956 Bent Larsen for hans indsats på det danske olympiadehold i Moskva; men overskriften passer også glimrende til unionens hyldest til Bent Larsen for hans resultat ved interzoneturneringen i Amsterdam i år.

I spænding fulgte vi hans kamp mod verdenseliten om de placeringer, som gav ret til deltagelse i kandidatturneringen. Vi glædede os, hver gang en ny sejr blev meldt, og vi både så frem til og frygtede hans kampe mod de fem deltagende russere i de sidste fem runder. Også denne hindring blev klaret i fornem stil (2 vundne, 2 remis og 1 tabt), og det endelige resultat blev en delt førsteplads.

Ved Bent Larsens hjemkomst blev han modtaget på Københavns Hovedbanegård og fik overrakt en gave fra unionen. Dagen efter var der modtagelse på Københavns rådhus, hvor borgerrepræsentationens formand, Henry Stjernquist, og overborgmester Urban Larsen hylkede Bent Larsen og overrakte ham gaver.

På Dansk Skak Unions vegne vil jeg gerne udtrykke unionens anerkendelse af Bent Larsens enestående indsats i Amsterdam, fordi hans gode resultater betyder så umådelig meget for unionen. Jeg vil ønske ham held og lykke i hans videre kamp om retten til at udfordre verdensmesteren, og i denne kamp tilsiger vi ham al den støtte, vi formår.
N. Kjær Larsen.

HILSEN TIL BENT

I »Ekstrabladet« fik Bent Larsen følgende velkomsthilsen af »Ekstramanden«:

Velkommen hjem, Bent Larsen!

Du de fireogtredeindstyve fantastiske felters friske feltherre.

Du brikkernes brigadér, du tårnslagter og bondedræber.

Konger ryster for dig, dronninger går på tværs og nejer, hvor din hånd farer frem.

Din uberegnelige springer har båret dig hovklaprende hen over de hvide og sorte felter.

På bud fra din hjemmelavede elektronhjerne har bønder ydmygt vandret én frem eller kækt slået på skrå.

Og løberne har ilet hid og did og gjort lyst i dine fjenders rækker.

Du har vundet ædle laurbær i verdens eneste virkelig hæderlige spil, hvor intet er gemt og dulgt, men åbent og frit for modstanderen.

Der var dage herhjemme, mens du var borte, da vi var mere optaget af den ny, topløse damemode. Men selv den glemte vi, når vi hørte, at du havde et hængparti.

Så vær da hilset og lykønsket som skakspillets strålende stjerne.

Vi tabte i 64, men du vandt på de 64.

Du har fortjent din kaffe med rokade!

Ekstramanden.

Bent Larsen kommenterer:

3959 Dronninggambit

Spillet i 2. runde.

Hvid: A. Foguelman.

Sort: B. Larsen.

1. d4, d5.

Der var 18 stormestre og 6 internationale mestre, når vi regner Darga og Lengyel for

stormestre, idet de på grundlag af deres resultater i det forløbne år skulle være sikre på at få titlen på FIDE-kongressen i november.

En stormester med ambitioner skal naturligvis vinde over disse 6 »andre«, men hvordan gør man det? Dette spørgsmål bekymrede bl. a. Bronstein og Smyslov meget. »Skal man spille hasard?« spurgte Smyslov en dag på vej ud til spillestedet. Han skulle spille mod Porath, og sin vane tro spillede han ikke hasard. Porath

fik byttet alle lette officerer af, men stormesterteknikken gjorde udslaget i den sidste ende. Det gør den normalt, hvadenten man spiller vildt eller roligt, når blot man ikke har »Luxemborg-nerver« (ved olympiaderne er mange hold mere nervøse for de svageste hold end for russerne, nervøse for kun at vinde $3\frac{1}{2}-\frac{1}{2}$). Det har f. eks. Bronstein, der vel aldrig glemmer, at han i sidste runde af interzoneturneringen i Portoroz tabte til Cardoso.

På turneringstabellen kan man se, at kun Portisch, Spasski, Tal og undertegnede scorede 6-0 mod disse »outsidere«, Tal iøvrigt først efter at have haft klare tabsstillinger mod Foguelman og Berger. Portisch gik faktisk til kandidatturneringen med en score på nøjagtig 50 % mod sine stormesterkolleger.

Mod Perez vandt jeg i hård angrebsstil med tårnoffer, mod Porath og Quinones havde jeg initiativet i slutspil, hvor remisfaren syntes stor, mod Vranesic og Berger stod jeg faktisk bedst lige fra åbningen af. Metoderne var altså forskellige, fra »typisk Tal« til »typisk Smyslov«.

Mod Foguelman besluttede jeg mig til at tage den med ro og spille en solid åbning. Sådan havde jeg vundet over Pachman i første runde, så kunne det vel også være godt nok her.

2. c4, e6 3. Sf3, Sf6 4. Lg5, Le7 5. e3, 0-0 6. Sc3, h6 7. Lh4, b6 8. c×d5, S×d5 9. L×e7, D×e7 10. Tc1.

Vi er havnet i den såkaldte Tartakover-variant, et af sorts populæreste forsvar i ortodoks dronninggambit, spillet ret ofte af både Petrosjan og Fischer. Teorien beskæftiger sig her med 10. S×d5, men smag og behag er som bekendt forskellige.

10. —, S×c3 11. T×c3, Lb7 12. Ld3, Tc8 13. 0-0, Sd7 14. Da4, c5 15. Tfcl, a6.

Sort står naturligvis fuldt tilfredsstillende, men hvordan vinder man? 15. —, c×d4 fører til afbytninger og temmelig sikker remis.

16. Lb1, b5 17. De2, g6!?

Nu begynder overraskelserne at indfinde sig. Hvid havde kun regnet med 17. —, f5 18. d×c5, Le4 osv. med afbytninger og forfladigelse.

18. d×c5, L×f3 19. g×f3, b4 20. Tc4, Se5 21. T×b4.

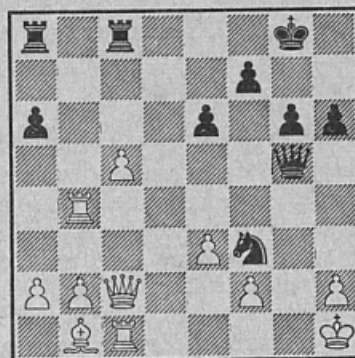
Hvid må gå med på spøgen, for efter 21. Tf4, Tab8 står de hvide brikker klodset, og sort vinder bonden tilbage med fordel.

Men Foguelman var kommet i gang med at bruge en masse betænkningstid. Helt uventet var stillingen pludselig blevet meget kompliceret.

21. —, Dg5† 22. Kh1.

Igen et tidrøvende problem. Efter 22. Kf1, S×f3 har sort i hvert fald gode chancer, men helt klar er stillingen ikke.

22. —, S×f3.

Den kritiske stilling, hvor Foguelman efter lang tids betænkning valgte det gale.

Det rigtige træk fandt han først næste dag. 23. Tf4! synes at holde remis. (Sort har næppe bedre end 23. —, Dh5 24. Kg2, Sh4† 25. Kf1, Sf3 26. Kg2.)

Men der er flere forførelser, f. eks. 23. De2, T×c5! eller 23. De4, T×c5!! 24. D×a8†, Kg7 25. Tf1, Dh5 26. Db8, Dh3 27. Tg1, Tg5! og vinder eller her 25. Td1, Dh5 26. Db8, S×h2! med afgørende angreb.

Og endelig partifortsættelsen

23. Dd1?, Dh5 24. h4.

Først nu ser hvid, at 24. Kg2 kan besvares med T×c5!. Fra nu af er der ingen tvivl om, at sort skal vinde.

24. —, Td8 25. Da4, Td2 26. Kg2, Se5 27. Tf4, g5!

En afgørende linieåbning. Hvid kan ikke spille 28. De4, g×f4 29. D×a8†, Kg7 30. Tg1, D×h4 31. Kf1†, Sg4.

28. h×g5, D×g5† 29. Kh1?.

Dette taber straks, men også efter 29. Kf1, Dh5! 30. De4, Tad8 31. Te1, f5! 32. Dg2†, Kh8 er hvid færdig, der truer afgørende 33. —, Tg8.

Hvid var nu i alvorlig tidnød.

29. —, Dh5† 30. Kg2, Kh8! 31. Lh7, K×h7 32. De4†, Dg6† 33. D×g6†, K×g6 34. b4, Sd3 35. Tg4†, Kf6 36. Tf1, T×a2 37. Td4, Tg8† 38. Kf3, Se5† 39. Ke4, Sc6 40. Tc4, h5. Hvid opgav.

Bent Larsen.

3960

Wienerparti

Spillet i 9. runde.

Hvid: *B. Larsen.* Sort: *L. Lengyel.*

1. e4, e5 2. Le4, Sf6 3. Sc3.

Med venlig hilsen til Julius Nielsen! Skakbladets læsere har i den sidste tid stiftet bekendtskab med et par af de partier, hvor Julle har fejret triumfer med denne åbning. Hvorfor skal man altid spille spansk? Det kender folk jo.

Lengyel er den forsigtige type og drømmer ikke om at slå på e4. Gligoric gjorde det heller ikke. Berger og Quinones fik ikke chancen, for mod dem spillede jeg 3. d3. Derefter for-

hindrede Berger overgangen til Wienerparti med 3. —, d5, men det er en grov fejl og tabte hurtigt!

3. —, Sc6 4. d3, Lb4.

Quinones spillede her Lc5, hvilket jeg var mere ked af.

Efter teksttrækket tager jeg afsked med Julius Nielsen! Han spiller 5. Se2, men jeg foretrækker 5. Sf3, hvor pointen er, at man efter 5. —, d5 6. e×d5, S×d5 kan tillade sig bonde ofret 7. 0-0!

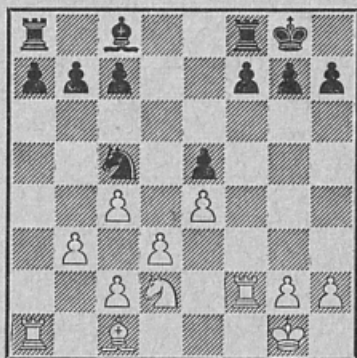
Faktisk spiller hvid en omvendt spanier, og mertempoet har naturligvis sin betydning.

5. Sf3, d6 6. 0-0, L×c3 7. b×c3, Sa5 8. Lb3, S×b3 9. a×b3, 0-0 10. c4, De7.

Så langt var Lengyel villig til at følge Gligoric. I 3. runde fulgte i partiet Larsen-Gligoric 10. —, b6 11. De2, Sd7 12. Lg5, f6 13. Le3, Te8 14. Sd2, Sf8 15. f4 med mikroskopisk fordel for hvid. Desværre holdt Gligoric remis.

Hvids meget lille, men også meget klare fordel består i en overvægt i centrum. Hvis vi sammenligner bondestillingerne ser vi, at hvid i stedet for en bonde på a2 har en bonde på c4.

11. Sd2, Sd7 12. Dh5, Sc5 13. f4, e×f4 14. T×f4, De5 15. D×e5, d×e5 16. Tf2.

Dronningerne er væk, og der er uligefarvede løbere. Alligevel er stillingen ikke remisagtig. Overvægten i centrum er stadig et trumfkort.

16. —, Se6 17. Sf3, f6 18. Le3, a6 19. Sh4, Ld7 20. Sf5, Tae8 21. h3, Tf7 22. Kh2, Sf8 23. g4, Sg6 24. Sg3, Se7 25. Taf1, Le6 26. Se2.

Hov! Hvor skal den springer hen. Har hvid ikke stillet op til et angreb på kongefløjen?

Det kunne måske se sådan ud, og fremstødet g5 hører da også med til de hvide fremtidsplaner. Men foreløbig tjener den hvide opstilling først og fremmest til at forhindre ethvert forsøg på modspil. Medens sort ikke kan røre sig, går hvid i gang med at fremtvinge en svækkelse på den anden fløj.

26. —, Sc6 27. Kg3, Sb8 28. Sc3, c6.

Der har vi allerede den omtalte svækkelse. Hvis springeren fik lov at komme til d5, ville g5 snart blive en reel trussel.

29. c5, Sd7 30. Sa4, Td8 31. h4, Tdf8 32. Sb2, Te8 33. Ta1.

Måske den vanskeligste beslutning i partiet! Jeg sad længe og studerede muligheden 33. Sc4, for efter 33. —, L×c4 fandt jeg både b×c4 og d×c4 meget tillokkende. Men jeg kunne ikke finde noget afgørende indbrud i den sorte stilling.

Textstrækket indleder en tårnmanøvre, der er en forberedelse til centrumbøndernes fremmarch. Nu skal de ikke længere nøjes med at være til pynt.

33. —, Kf8 34. Ta4, Ke8 35. Tb4, Tc7 36. c3, g6.

Sort begynder at blive utilpas og håber i sidste øjeblik inden tidkontrollen og spisepausen at kunne slå hvid ud af stilen.

Jeg havde en halv snes minutter til de sidste fire træk og brugte de fleste af dem til at beslutte mig til mit næste træk. Det var fristende at vente til efter pausen med denne beslutning, men jeg blev efterhånden helt sikker på, at tiden var inde. Fremad!

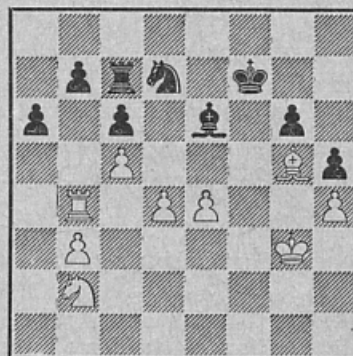
37. d4, h5.

37. —, f5 38. g×f5, g×f5 39. e×f5, L×f5 40. Sc4! er helt forførdelig for sort, og hvis han forholder sig afventende, spiller hvid Sd3, hvorefter g5 begynder at true.

38. g5, f×g5.

Efter 38. —, f5 vinder 39. d×e5 en bonde, men endnu stærkere er 39. e×f5 med hensigten 39. —, T×f5 40. T×f5, L×f5 41. Sc4.

39. L×g5, e×d4 40. T×f7, K×f7 41. c×d4.

Så skulle vi have noget at spise. Hvids fordel er meget stor nu, det flotte bondecentrum hævder sorts bevægelser, og den sorte bondeovervægt på kongefløjen er lammet.

41. —, Sf6 42. Kf4, a5.

Eller f. eks. 42. —, Td7 43. Sd3, Sg4 44. Se5†, S×e5 45. K×e5, Tc7 46. d5! og sort bliver fuldstændig mast.

43. Ta4, L×b3 44. T×a5, Sg4 45. Ta3, Le6 46. Sd3, Kg7 47. Se5!.

Hvid er interesseret i springerafbytning, hvorefter der opstår indbrudsmuligheder for hans konge. Læg mærke til, hvor lidt bevægelsesfrihed det sorte tårn har.

47. —, Te8 48. Le7, Te8 49. Ld6, S×e5 50. L×e5†, Kf7 51. Kg5, Lg4 52.

Ta1, Te6 53. Tb1, Te7 54. Tf1†, Ke8 55. K×g6, Kd7 56. Tf4, Le2 57. Ld6, Te6†.

Det hemmelige træk. Partiet skulle spilles færdig næste dag.

I mine analyser beskæftigede jeg mig mest med den mulighed, som sort nu har for at få en fribonde: 58. Kg5, b5 59. Tf7†, Ke8 60. Tf8†, Kd7. Efter 61. d5?, c×d5 62. e×d5, T×d6 holder sort temmelig sikker remis, men hvid spiller 61. Kf5!, Lg4† 62. Kf4, hvorefter d5 hurtigt afgør.

58. Kg5, Ld3 59. Le5, Le2 60. Tf2, Ld3 61. Kf4!

Kongen går tilbage for at dække e-bonden og senere den sorte løber, der nu har vanskeligt ved at komme til at dække h5 igen.

61. —, Tg6 62. Ke3, Lc4 63. Tf5, Tg1 64. T×h5, Te1† 65. Kf4, Ld3.

Endelig får sort ødelagt det hvide centrum! Men i mellemtiden har hvid sikret sig et let vundet slutspil med to bønder mere.

66. Th7†, Ke6(?)

Nu dør centrumsbønderne i skønhed! Den langvarige positionskamp afsluttes med en fiks lille kombination.

Sort måtte lade sig trænge tilbage på sidste række, og efter 66. —, Ke8 67. T×b7 vinder hvid naturligvis let. Foruden den stærke h-bonde har han gennembrudsmuligheden d5 og i visse tilfælde matrusler.

67. d5†!, e×d5 68. e×d5, K×d5 69. Td7†, opgivet.

P. gr. af 69. —, Kc4 70. Td4†, Kc3 71. Te4†, Kd2 72. Lc3†.

Dette anser jeg for mit bedste parti i turneringen. Centrumsfordelen blev udnyttet, uden at sort nogensinde kom til modspil.

Bent Larsen.

3961 Birds åbning

Spillet i næstsidste runde.

Hvid: *Bent Larsen.* Sort: *Boris Spasski.*

1. f4, d5 2. Sf3, Sf6 3. e3, g6 4. b4.

Turneringsbulletinen kalder nu åbningen for »Sokolski-åbning«, hvilket er den bl. a. i Sovjetunionen anvendte betegnelse for »Orangutang«, altså 1. b4, som Sokolski har spillet meget.

For mig er teksttrækket en ganske logisk fortsættelse i forskellige varianter af Bird. Den ideelle udvikling af dronningløberen må her være til b2, men b3 er dårligt, fordi sort senere spiller c5, Sc6 og d5-d4.

4. —, Lg7 5. Lb2, 0-0 6. Le2, Lg4 7. 0-0, c6 8. a4, Sbd7 9. Sa3, L×f3.

Som modvægt mod hvids planlagte fremmarch på dronningfløjen vil sort støde frem i centrum. Han synes ikke om 9. —, Te8 10. Se5 og bytter derfor straks.

10. L×f3, Te8 11. d4.

Efter 11. c4, e5 står sort fortræffeligt.

11. —, Se4 12. L×e4, d×e4 13. Sc4, Sb6 14. Sa5, Sd5 15. De1, Dd7 16. c4, Sf6 17. b5, Dc7.

For at kunne besvare b×c6 med b6.

18. Tb1, Sg4 19. b×c6, b6.

Efter 19. —, b×c6 20. Lc3, Tab8 21. De2 står hvid klart bedst.

20. De2, f5.

Dette træk fortrød Spasski senere, men det er næppe nogen direkte fejl. Det fører blot til en ubekvem stilling for sort.

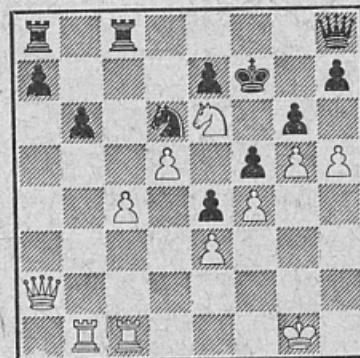
Mod 20. —, Sf6 havde jeg planlagt det chancerige officersoffer 21. d5, b×a5 22. Le5 fulgt af Tb7. Sorts solideste forsvar var 20. —, h5.

21. Sb3, D×c6 22. d5!, a4 23. L×g7, K×g7 24. Sd4, Tec8 25. h3, Sf6 26. Tfcl, Dd7 27. g4, Kf7 28. g5, Se8 29. Da2.

Alt dette var en logisk følge af hvids bondeoffer, først her dukker problemerne op. I stedet for teksttrækket kom også 29. h4 stærkt i betragtning, og først efter 29. —, Sg7 30. Da2.

Den sorte stilling er meget vanskelig at spille, men nogen klart fordelagtig fortsættelse for hvid har jeg ikke kunnet finde.

29. —, Sd6 30. h4, De8 31. Se6, Dh8 32. h5.

32. —, h6!!

Det eneste gode forsvar. Efter 32. —, g×h5 33. De2, Kg6 34. Kf2! kommer sort ud i en orkan, og hvis sort spiller afventende, forbereder hvid en indtrængen via h-linien.

Det glimrende teksttræk indeholder en række taktiske finesser, f. eks. 33. h×g6†, K×g6 34. Tb2, S×c4! 35. Th2, S×e3!.

Oprindeligt havde jeg planlagt 33. h×g6†, K×g6 34. Kf2, men resultatet er ikke klart efter 34. —, h×g5 35. Th1, Dc3. Efter en længere tænketur besluttede jeg mig til

33. Tb2, g×h5.

Her går 33. —, S×c4 ikke: 34. T×c4, T×c4 35. D×c4, D×b2 36. d6!!.

34. Th2, h×g5 35. S×g5†, Ke8 36. c5!

Når man allerede har givet to bønder, nytter det ikke at være fedtet. En tredje bonde må gives, for at dronningen kan komme til at genere den sorte konge. 36. Da4† var naturligvis blevet besvaret med b5.

36. —, T×c5 37. T×c5, b×c5 38. Da4†, Kf8 39. Tg2, Te8 40. Dd7, Dh6.

Spasski havde været noget i tidnød, nu er det altså ovre. Vi gemmer kommentaren til et par af disse lyntræk lidt endnu.

41. D×a7, Dh8.

Der truede 42. Da1, derfor er teksttrækket tvunget. Men hvorfor gav Spasski sig ikke god tid og puttede dette træk i konvolutten??

42. Dd7, Dh6(?).

Nu havde gong-gongen lydt, og efter lang tids betænkning forseglede Spasski dette træk. Jeg kan ikke påvise nogen klar gevinst her-efter, men en stilling, hvor sort skal spille meget nøjagtigt, og hvor hvid når som helst kan fremtvinge remis, vil ingen synes om at spille med sort.

Ligesom for to træk siden parerer Spasski truslen De6. Meget ofte er man, når tidnøden er overstået, stadig under påvirkning af de tanker, der lynhurtigt for gennem hovedet, da det skulle gå stærkt. I virkeligheden kunne sort her få en klar remisstilling med et træk, der også i 39. og 40. træk havde sikret remisen, nemlig Tb8! Polugajevski fortalte mig bag-efter, at han allerede i pausen havde vist Smyslov dette træk, men de havde været enige om, at det var usandsynligt, at Spasski havde forsegle det.

Jeg selv analyserede i pausen kun på 42. —, Dh6. Man kan jo ikke nå alt på halvanden time.

Polugajevski angav følgende varianter efter 42. —, Tb8!:

43. Se6†, Kf7 44. Tg7†, D×g7 45. S×g7, Tg8!

43. Se6†, Kf7 44. Sg7, Tg8!
43. De6, Ke8 44. S×e4, Tb1† 45. Kh2, f×e4 46. Tg8†, D×g8 47. D×g8†, Kd7.
43. Kh2, Tb2!

Sort holder stand i alle tilfælde.

43. Se6†, Kf7 44. Sg5†, Kf8 45. Kh2.

Jeg havde ikke kunnet finde nogen gevinst efter 44. S×c5, Df6 og heller ikke efter 44. Sd8†, T×d8!. Derimod taber sort efter 45. Sd8†, Kf8? 46. Sb7!, f. eks. 46. —, S×b7 47. D×f5†, Df6 48. Dh7.

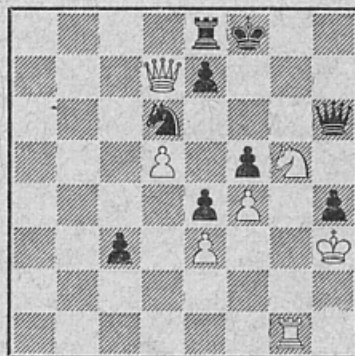
45. —, h4(?).

Jeg kiggede uforstående på dette træk, for ifølge mine analyser skulle sort lade denne bonde blive på h5 og straks løbe med c-bonden. Jeg havde ikke nogen gendrivelse af 45. —, c4, og jeg er ikke klar over, hvad Spasski og hans sekundant Bondarevski i pausen havde fundet mod dette træk. Kan det mon

tænkes, at de frygtede russiske analyser blot indeholder almindeligheder som »Vi må hellere skubbe bonden frem til h4, i nogle varianter hjælper den der vores dronning til en evig skak«? Eller kan det tænkes, at russerne slet ikke tog dronningeafbytning med i betragtning?

46. Se6†, Kf7 47. Sg5†, Kf8 48. Kh3, c4 49. Se6†, Kf7 50. Sg5†, Kf8 51. Tg1!, c3.

Sort har intet valg. Nu kommer overraskelsen.

52. De6!, D×e6 53. d×e6, Kg7 54. S×e4†, Kh6?.

Bedre remis-chancer gav 54. —, Kh7.

55. S×c3.

Materiel ligestilling! Den hvide fordel er nu klar, men derfor behøvede sort ikke at tabe straks. Det viser sig, at det langvarige pres har gjort ham mør! Hovedvarianten er nok 55. —, Sc4 56. Sd5, Td8 57. e4!, f×e4 58. S×e7, og den ser ud til at vinde ved nøjagtigt spil. Efter partiet fandt Donner og Bondarevski i nogle herlige lynanalyser ud af, at denne variant havde holdt remis, hvis kongen havde stået på h7, men sagen er nu vist ikke helt klar.

55. —, Se4???

Der var ved at være tidnød på igen, men alligevel er teksttrækket en forbløffende fejlbedømmelse for en stormester.

56. S×e4, f×e4 57. K×h4.

Sort har for anden gang overstået tidnøden, denne gang blot for at opdage, at kampen er slut. F. eks. 57. —, Tf8 58. Tg5, Tf6 59. f5 fulgt af Kg4.

57. —, Ta8 58. f5, Ta2 59. Tg8, Tf2 60. Tf8, opgivet.

Et kampparti, som jeg er godt tilfreds med.

Hvis Spasski havde holdt remis, havde han snuppet førstepræmien helt alene, forudsat at han alligevel havde vundet over Quinones i sidste runde.

Nerverne er det vigtigste. I dette tilfælde var mine altså bedst.

Bent Larsen.

Stormester Flohr kommenterer i „Neue Züricher Zeitung“:

I interzoneturneringen i Amsterdam er den unge højtbegavede dansker, Bent Larsen, i spidsen efter fem runder. Ganske vist er han endnu ikke kommet i »følning« med de russiske deltagere p. gr. af den »kunstige lodtrækning«, der medfører, at de russiske deltagere skal spille mod hinanden i de indledende runder. Dog har han blandt sine »ofre« Prag-stormesteren Pachman. I 5. runde besejrede Larsen i glansstil Perez fra Cuba. Dette elegante angrebsparti fik følgende forløb:

3962 Siciliansk
Hvid: *Bent Larsen*. Sort: *F. Perez*, Cuba.

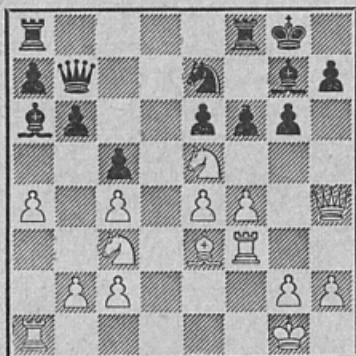
1. e4, c5 2. f4, e6 3. Sf3, Sc6 4. Lb5, g6 5. Lxc6, dxc6 6. d3, Lg7 7. 0-0, Se7 8. Sc3, 0-0 9. De1, b6 10. a4, La6 11. Dh4, Dd7.

Et blik på stillingen er nok til at se, at Se7 er ugunstig placeret. Derfor skulle 11. —, Sc8 spilles efterfulgt af Sd6.

12. Le3, c4? 13. dxc4, c5.

For sent opdager sort, at 13. —, Lxc4 taber efter den smukke vending: 14. Se5, Lxe5 15. fx5, Lxf1 16. Df6! og sort er magtesløs mod truslen Lh6.

14. Se5, Db7 15. Tf3, f6.

Trækker springeren nu står sort ikke dårligt efter Lxc4. Men nu følger et »glimrende fyrværkeri« af Larsen, hårfint og vidt beregnet.

16. Th3!, fx5 17. Dxc4, Kf7 18. f5!, exf5.

Efter 18. —, Th8 følger 19. fx6, Kxe6 20. Dxc7, Tag8 21. Dxc8 med fordel til hvid.

19. Lh6, Tg8 20. exf5, Sxf5 21. Tf1, Lxc4 22. Tg3!.

Dette andet og meget elegante offer danner den egentlige pointe i Larsens kombination begyndende med 15. Tf3.

22. —, Lxf1 23. Dxc6, Ke7.

(Her er 23. —, Kf8 langt bedre! (Red.))

24. Lg5, Kf8 25. Dxf5, Df7 26. De4!.

Det afgørende krafttræk. Larsen erobrer det ofrede materiale tilbage med renter. Det klapper præcist som et schweizer-urværk!

26. —, Tc8 27. Tf3, Le4.

Efter 27. —, La6 bliver sort mat: 28. Txf7, Kxf7 29. Df5+ etc.

28. Dxc4, opgivet.

Foreløbig det smukkeste parti i turneringen!

Zandor Nilsson skrev i „Stockholmstidningen“:

»Den vældige klapjagt mellem de fem russiske stormestre dominerer interzoneturneringen i Amsterdam. Eks-verdensmesteren dr. Euwe, som trofast besøger turneringen, spør at Bronstein og Spasski og enten Smyslov eller Tal »napper« de tre pladser, der står åbne for de sovjetiske skakstjerner og at danskeren Bent Larsen, jugoslaven Ivkov og amerikaneren Reshevsky står nærmest til at lægge beslag på de tre øvrige pladser.

Det er dog ikke sikkert, at den hollandske eks-verdensmester får ret! Sovjetmesteren Stein har ingenlunde opgivet håbet trods en svag start og har for alvor taget kapløbet op med de førende spillere. Sandsynligvis kommer alderen også til at betyde noget i en turnering af denne længde og den taler for Stein, mens Smyslovs vanskeligheder med at vinde mod flere af de svagere deltagere ikke lover godt for ham.

Aktierne for det nordiske håb — Bent Larsen — er også dalet en del efter nederlaget i det vigtige møde i 13. runde mod Ivkov, men begge må ligesom Reshevsky forcere den russiske femmandsbarriere i slutningen af turneringen og udfaldet af dette bliver afgørende. Een som allerede har klaret denne forhindring med hyggeligt resultat, er ungarenen Portisch og han udgør den farligste trussel mod disse tre. Her følger nu Bent Larsens flotte sejr over Vranesic, Kanada, fra 12. runde og den giver en del håb for den danske stormesters muligheder.»

3963 Dronningbondespil

Hvid: *Vranesic*, Kanada. Sort: *Bent Larsen*.

1. d4, Sf6 2. c4, d6 3. Sc3, Lf5 4. g3, e5.

I parti efter parti følger Larsen sin selvstændige spillestil og fører spillet ind i usædvanlige eller sjældent spillede fortsættelser, så modstanderen ikke kan drage nytte af velforberejede og indarbejdede varianter. Med hvid har han hidtil i turneringen overrasket med at spille e4 i første træk (han var i det mindste tidligere en trofast tilhænger af d4-åbningen) og derved lagt op til både Wienerparti og Løberspil!

At den danske stormester ikke går af vejen for forenklinger, har han tidligere vist. Han hører til de få spillere, som først har interesseret sig for slutspillet og lært det inden spilleåbningerne bliver taget op for alvor og som dermed opbygger et sundt grundlag for sit spil.

I dette tilfælde har hvid nok efter partiet ærgret sig over, at han ikke her valgte 5. d×e5, d×e5 6. D×d8†, K×d8, selvom tabet af rokaden ikke betyder noget for sort.

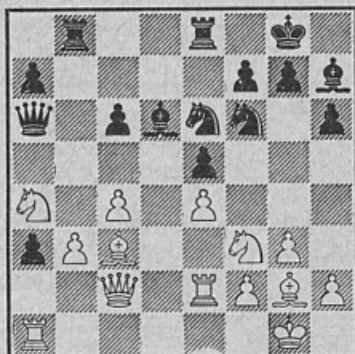
5. Sf3, Sbd7 6. Lg2, c6 7. 0-0, h6 8. d×e5, d×e5 9. b3, Lb4 10. Lb2, 0-0. 11. Te1.

Efter et træk, som skaber en besværlig binding, begynder hvid at komme i vanskeligheder. Relativt bedst forekommer 11. a3 for at tvinge løberen til en erklæring, selvom bonde-trækket indebærer en vis svækkelse. Hvid har med andre ord allerede fået problemer at arbejde med og det var dette den Larsen'ske spilleåbning sigtede til!

11. —, Db6 12. Sh4, Lh7 13. e4, Sc5 14. Dc2, Se6! 15. Sf3, Tfe8! 16. Sa4, Da5 17. Te2, b5 18. a3.

At udsætte sig for 18. Sc3, Sd4! er ikke tiltalende.

18. —, Ld6 19. Lc3, Da6 20. Sb2, b4 21. Le1, b×a3 22. Sa4, Tab8 23. Lc3.

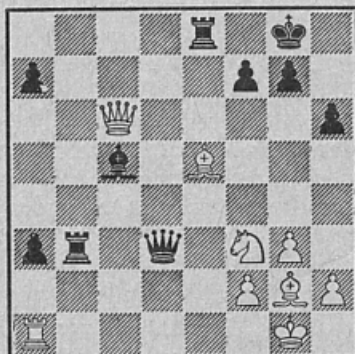

23. —, S×e4!

Sort giver to lette officerer for et tårn, et par bønder og et stærkt angreb.

24. T×e4, L×e4 25. D×e4, T×b3 26. c5, S×c5 27. S×c5, L×c5 28. L×e5, Dd3! 29. D×c6.

Efter dronningafbytning afgør sorts stærke a-bonde og truslen mod f2 partiet, men nu får Larsen lejlighed til en flot og tvingende afslutning.

29. —, T×e5! 30. S×e5, L×f2†! 31. K×f2.

Ellers følger mat efter Tb1†.

31. —, Dd4† 32. Ke2, Tb2†

og hvid opgav, da der er mat i få træk.

Lundin skrev i „Dagens Nyheder“:

»Bent Larsen er navnet for dagen og fremtiden! Klar til næste års VM-etape allerede flere runder før afslutningen i kvalifikations-turneringen i Amsterdam. Ganske vist bliver hans »gatlopp« med alle russerne interessant at følge, men Larsen kommer sikkert helskindet igennem. Tiden er inde til en omvurdering. I begyndelsen af turneringen udtryktes uro for at Larsen efter en god start havde russerne tilbage i de sidste fem runder. Ingen tænkte så langt som til, at det var synd for russerne, at de havde Larsen tilbage. Naturligvis var det et tab, at Fischer ikke stillede op. Bent Larsen har imidlertid denne gang overtaget amerikanerens rolle. I den danske stormester har vi fået en ny Fischer – på vore breddegrader. Og vi opdager pludselig, at vi her oppe i Norden faktisk er rigtig gode i skak. I følgende parti fra 15. runde får den fremstående ungarske stormester Portisch et grundigt nederlag mod danskeren.

3964

Fransk

Hvid: *Bent Larsen*. Sort: *Portisch*, Ungarn.

1. e4, e6 2. d4, d5 3. Sc3, Lb4 4. e×d5, e×d5 5. Df3.

En gennemtænkt nyhed, som består prøven, og sikkert ikke kun ved overraskelsesmomentet. Selv efter indgående granskning bliver det ikke let at gendrive hvids strategi!

5. —, Sc6 6. Lb5, Se7 7. Lf4, 0-0 8. 0-0-0, Sa5.

En lynaktion mod hvids kongestilling ser tiltalende ud, men i fortsættelsen viser det sig, at hvids figurspil er effektivt både i forsvar og angreb.

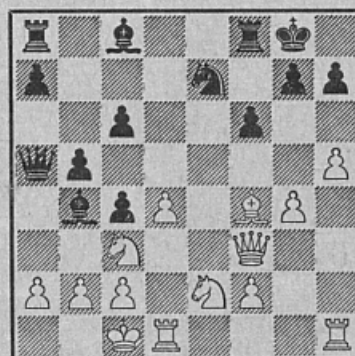
9. Sge2, c6 10. Ld3, b5 11. h4, Sc4 12. h5, f6.

Det er svært at afgøre om 12. —, h6 er bedre. En særlig finesse i stillingen påviser Larsen: 12. —, Da5 13. h6, g6 14. Lc7! og hvid vinder p. gr. af truslen Df6.

13. g4, Da5.

Også nu har hvid et »ekstratræk« i beredskab som gør dronningtrækket virkningsløst.

14. L×c4, d×c4.

15. a3!, L×c3.

Sort opdagede altså, at han ikke kunne spekulere i et løberoffer: 15. —, L×a3? 16. b×a3, D×a3† 17. Kd2, b4 18. Ta1! med dronningfangst!

16. S×c3, Dd8 17. The1.

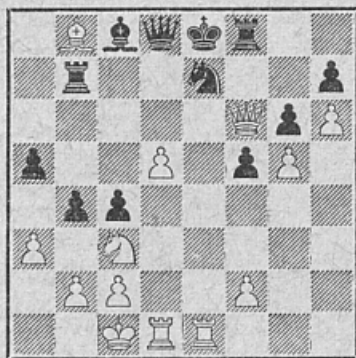
Larsen anser dette for stærkere end 17. S×b5. Interessant er det, at han ikke et øjeblik tvivler på gevinst efter forenklingsvarianten: 17. —, Sd5 18. S×d5, D×d5 19. D×d5, c×d5 20. f3, Kf7 21. Ld6, Te8 22. T×e8, K×e8 23. Te1†. Trods de uligefarvede løbere er sorts chancer for remis sikkert små. Imidlertid fortsætter spillet i andre baner, hvor sort havner i en frygtelig tvangsstilling.

17. —, a5 18. Dg3, Ta7 19. h6, g6 20. Ld6, Te8.

Sorts stilling er håbløs. På 20. —, Tf7 truer bl. a. tårndublering i e-linien.

21. Df4, Kf7 22. Le5, f5 23. Lb8, Tb7 24. De5, Tg8 25. g5, b4.

Eller 25. —, Sd5 26. S×d5, c×d5 27. f4 og det er hurtigt slut i en mærkelig træk-tvangsstilling.

26. Df6†, Ke8 27. D×c6†, Kf7 28. Df6†, Ke8 29. d5, Tf8.**30. Dc6†.**

Larsen angiver at også 30. d6 fører til gevinst, men det er nok en forhastet antagelse. Efter 30. —, T×f6 31. g×f6 ser vi ingen gevinst. Han valgte den rette »slutklämme«!

30. —, Dd7.

På 30. —, Kf7 afgør 31. D×c4.

31. Ld6, Tf7 32. L×e7, b×c3.

Eller 32. —, T×e7 33. T×e7, K×e7 34. Df6†.

33. Lb4†, opgivet.**Zandor Nilsson ved „ringside“:**

Zandor Nilsson overværede bl. a. Bent Larsens parti mod eks-verdensmesteren Smyslov i turneringens sidste runde og giver følgende fortræffelige beretning om dette parti i »Stockholmstidningen«:

»Da det sovjetiske skakforbund udtog Smyslov direkte til interzoneturneringen i Amster-

dam uden først at lade ham kvalificere sig i deres egen zoneturnering, var det sikkert for at få et virkeligt trumfkort at spille ud mod den farlige amerikaner Fischer. Særskilt fordi VM-kandidaterne, når Amsterdam-turneringen var færdig, skal spille kandidatturneringen i knock-out-matcher!

En dybtgående positionsopfattelse, et slutspilkendskab som få og nerver af stål gør den russiske eks-verdensmester til en uhørt stærk matchspiller, som er vanskelig at besejre. Nu blev det som bekendt ikke sådan, at Bobby Fischer kom med i billedet. Han foretrak at spille prinsessen på ærten og sidestepede Amsterdam! Men måske får Smyslov alligevel brug for sine spilleegenskaber i forsvaret for den russiske skakære næste år! De nordiske forhåbninger knyttes til Bent Larsen, som i det efterfølgende parti fra sidste runde i Amsterdam, sætter Smyslov på en hård prøve. Måske en generalrepetition for kandidaten?

Smyslov har hvid, men to af hans landsmænd har allerede bidt i græsset for det danske skak-es og Bronstein havde hvid! En strid på kniven venter, og nederlag kan betyde omkamp med én eller flere landsmænd eller til og med elimination. Dermed har læseren baggrunden klar for sig og spillet kan begynde.

3965 Kongeindisk

Hvid: Smyslov, Sovjet. Sort: Bent Larsen.

1. Sf3, Sf6 2. d4, g6 3. g3, Lg7 4. Lg2, c5.

Efter dette Benoni-træk får spillet snart siciliansk karakter.

5. e4, Sc6 6. 0-0, 0-0 7. Sc3, c×d4 8. S×d4, Da5 9. Sb3, Dh5 10. e4, D×d1.

At frivillig give sig ind på en fortsættelse som fører til dronningafbytning med tempo-gevinst for modstanderen, når denne hedder Smyslov, fordrer stor tro på egen styrke!

11. T×d1, d6 12. h3.

Her havde Larsen på 12. c5 planlagt at spille 12. —, d×c5 13. S×c5, b6 14. e5, S×e5 15. L×a8, b×c5 og sort har god kompensations for kvaliteten.

12. —, a5 13. a4, Le6 14. Sd5, Sd7 15. Lf1, Tac8 16. Ld2, Sc5!

Sorts plan går ud på at erobre d4 som støttepunkt for de fortsatte operationer. Han behøver ikke at frygte tabet af a-bonden, da 17. S×a5? strander på 17. —, L×d5 18. c×d5, S×a5 19. L×a5, Sb3 med kvalitetsgevinst.

17. S×c5, d×c5 18. Lc3, Ld4!

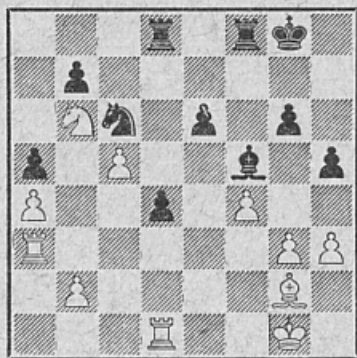
Afbytning på c3 ville give hvid b-linien at operere på og kontrollen over felterne d4 og b4.

19. L×d4, c×d4 20. Ta3, f5! 21. e×f5, L×f5 22. f4.

Hindrer sort i at forene centrumbønderne med e6-e5.

22. —, e6 23. Sb6, Tcd8 24. c5, h5
25. Lg2.

25. —, h4!

Et stærkt fremstød som skaber blottelser på f-linien. Den danske stormesters dynamiske og elastiske spil har medført, at initiativet nu helt er gledet over på hans side.

26. Td2.

Sikkert med rette. Kommentatoren analyserede efter partiet med Bent Larsen og vi fandt frem til, at 26. g4, Lc2 27. Td2, d3 28. Le4, Sb4 havde været risikabel for sort efter 29. L×b7, mens 28. —, T×f4 29. L×d3, Tfd4 30. T×c2, T×d3 giver ham overtaget.

26. —, h×g3 27. T×g3, d3 28. L×c6, b×c6 29. Sc4, Td4 30. Sd6!.

En spiller af Smyslovs format indser hurtigt, at a-bonden ikke har nogen betydning i sammenhængen. Efter f. eks. 30. S×a5, T×f4 31. S×c6, Le4 vinder sort, da der truer mat og springeren efter 32. Se7†, Kf7 går tabt.

30. —, T×f4 31. S×f5, T8×f5 32. T×g6†, Kf7 33. Tg3, T×c5.

Med 33. —, T×a4 34. Td×d3, T×c5 havde Larsen vundet en bonde, men at vinde et sådant tårnslutspil er derimod et kunststykke af sværeste slags.

34. b3, Kf6 35. Tg×d3.

Ekspertes i analyseværelset mente, at hvid efter 35. Td×d3 holder let remis, men Larsen er af en anden mening og finder at hans konge da stod meget stærkt på f6.

35. —, Td5.

Fremtvinger de to centrumbønders forening, men det synes alligevel ikke at være tilstrækkelig til gevinst. Det var en sammenbidt Smyslov, der her svedte over stillingsproblemet!

36. Kg2, Ke7 37. Kg3, Tf8 38. h4, Tfd8 39. T×d5, c×d5 40. h5!, Kf6.

Her blev partiet afbrudt og Smyslov forseglede sit træk. Partiet blev som det eneste optaget efter den programmæssige pause på 1½ time, som bl. a. også skulle anvendes til spising. Kunne Larsens forenede fribønder afgøre slaget og give ham turneringssejren alene, eller kunne Smyslov finde en udvej til remis og sikre sig det halve point som var nok til kvalificering og en delt første plads? Det var disse spørgsmål de mange tilskuere, journalister og ikke mindst spillerne stillede sig selv. Smyslovs sekundant, stormester Polugajevski, viste i presseværelset med dødssikker præcision variant efter variant, hvorledes hans protege kunne klare problemet. Det skete også nede i turneringssalen.

41. Th2, Tg8† 42. Kf3, Tf8 43. Ke3!.

Efter 43. h6 Kg6† havde sort fået gevinstchancer.

43. —, Tb8 44. h6, e5 45. Th5!, T×b3† 46. Kd2, Tb8 47. h7, Th8 48. Ke3, Ke6 49. Th6 og parterne enedes om remis.

Bent Larsen planlægger en simultanturne i november måned. Interesserede klubber kan skrive til:

Bent Larsen, Hanebred 10 st. Vanløse.

Folkeskoleturneringen 1964-65

Denne gang kan vi glæde alle turneringsdeltagerne med, at hver får et skoleskakblad med oplysninger om start, turneringsregler, partier m. m. — Til dækning af udgifter sælger vi som omtalt en lodseddel, som vi regner med bliver revet væk! Vi kan røbe, at 1. pr. bliver en knallert. Endvidere bliver der chance for at vinde værdifulde skakbøger. (1 kr. pr. Lodseddel).

Landsudvalget for skoleskak består nu af følgende medlemmer: *Sjælland*: Jørgen Gad, Hillerød. *Lolland-Falster*: O. Bundgård, Væggerløse. *Fyn*: V. Ryttersgård, Middelfart. *Nordjylland*: G. Østergård, Blære. *Østjylland*: F. Kortegård, Skanderborg, red. af skoleskakbladet. *Vestjylland*: N. Kjær Larsen, Varde. *Sydjylland*: B. Borgå, Åbenrå.

Præmieopgaven

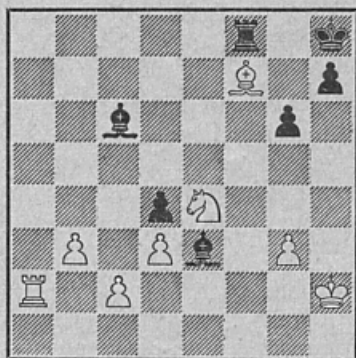
Løsning: 1. —, Th1† 2. K×T, Kg3!!, og hvid bliver mat i næste træk. Donner skulle blot have trukket Tf7, hvorefter gevinsten er meget sikker.

Tak for de mange fine løsninger. En del glemmer at skrive, hvordan Donner let kunne have vundet. Blandt de helt rigtige har vi udtrukket følgende vindere:

Ole Freundendal, Tåstrup, *Michael Rebling*, Hellerup, *Helge Bjerregård Andersen*, Varde, *Søren Stenderup*, Strib, *Chr. Engelbrecht*, Herning, samt *Simon Jensen*, Otterup.

En særlig hilsen til de mange fynske løsere.

Hermed en ny opgave. Igen er det en berømt stormester, der med en bonde mere laver en buk. Hans modstander så ikke gevinsten! Gør du?

Hvid: Tartakover.

Sort: Clarke.

Hvid trak Ta2-a7. – Hvordan kunne sort vinde nu? – Inden 12. september.

B. Borgå, Kystvejen 46, Åbenrå.

Danmarksturneringen 1964-65

Holdturneringen om danmarksmesterskabet spilles efter følgende tidsskema: 1. runde den 13. september, 2. runde den 4. oktober, 3. runde den 25. oktober, 4. runde den 15. november, 5. runde den 6. december, 6. runde den 17. januar og 7. runde den 7. februar. (De københavnske klubbers indbyrdes kampe spilles dog på hjemmeholdets klubaften i ugen før den pågældende søndag). Her følger programmet for de to første runder, der spilles den 13. september og 4. oktober:

1. division

1. runde: Nordre, Århus-Århus Skakklub, Herning-Odense Læseforening, Studenterforeningens Sk.-Frederiksberg Skakf., Industriforeningens Kampklub-Københavns Skakf.
2. runde: Nordre-FS, Århus Sk.-Herning, KS-SS, Odense-IK.

2. division gruppe 1

1. runde: Industriforeningens Kampklub II-Industriforeningens Sk., Sundbyernes Sk.-Glostrup, Vordingborg-Maribo, Roskilde-»Frem«, Odense.
2. runde: »Frem«-IK, Maribo-Su.S., IS-Roskilde, Glostrup-Vordingborg.

2. division gruppe 2

1. runde: Esbjerg-Nørresundby, Ålborg Skakf.-Holstebro Sk., Horsens-»Ewans«, Vejle, Randers-Hvidbjerg.
2. runde: Nørresundby-Randers, »Ewans«-Ålborg, Holstebro-Hvidbjerg, Esbjerg-Horsens.

3. division gruppe 1

1. runde: Hillerød-Gladsaxe, Helsingør-Lyngby, Jernbanens Sk.-Vanløse, Sundbyernes Sk. II-Virum.
2. runde: Hillerød-Su.S., Gladsaxe-Helsingør, Lyngby- JS, Vanløse-Virum.

3. division gruppe 2

1. runde: Karise-Korsør, Roskilde II-Sorø, Odense Sk.-Kassemose, Allested-Indslev.
2. runde: Karise-Roskilde, Korsør-Sorø, Odense-Allsted, Kassemose-Indslev.

3. division gruppe 3

1. runde: Skanderborg-Nordre II, Århus, »Aros«, Århus-Risskov, Lemvig-Sæby, Frederikshavn-Hjørring.
2. runde: Nordre-»Aros«, Hjørring-Sæby, Risskov-Skanderborg, Lemvig-Frederikshavn.

3. division gruppe 4

1. runde: Herning Skakf.-Tønder, Gråsten-Sønderborg, Haderslev-Åbenrå, Flensborg-Varde.
2. runde: Varde-Gråsten, Åbenrå-Herning, Sønderborg-Haderslev, Tønder-Flensborg.

SKAKHUSET

STUDIESTRÆDE 24
KØBENHAVN K
TELEFON BYEN 6291
BUTIK GIRO
EN GROS Dansk 86178
FABRIK Norsk 99303
FORLAG Svensk 4205
P O S T O R D R E

Skakhus-Avisen

udkommer 2 gange
pr. måned med nyt
og gammelt om

SKAKLITTERATUR
og
SKAKMATERIALER

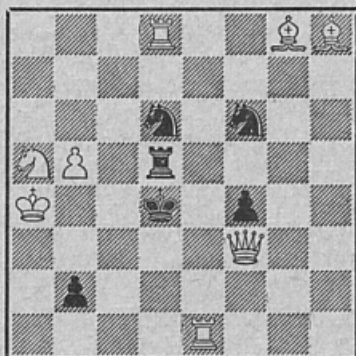
kr. 1,00 pr. nummer

PROBLEMSKAK

Under ledelse af *Jan Mortensen* og *O. G. Lauritzen*

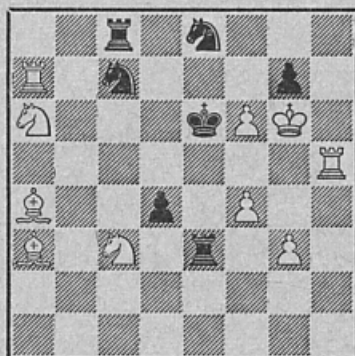
Originalopgaver

8177. Talip H. Amirov
Nahodka (SSSR)

Mat i 2 træk

8178. A. Ellerman
Buenos Aires

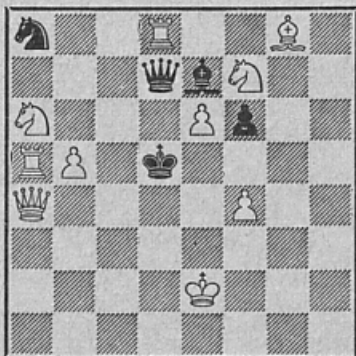
Mat i 2 træk

8179. Siem Giok Liam
Jogjakarta (Indonesien)

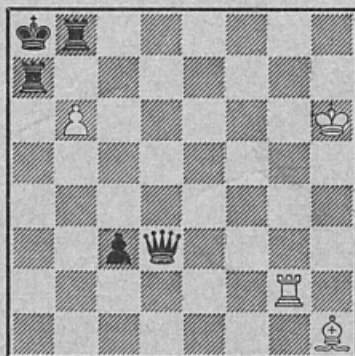
Mat i 2 træk

8180. C. Mansfield
Bournemouth (England)

Mat i 2 træk

8181. Bo Lindgren, Stockholm
In memoriam K. A. K. Larsen

Mat i 3 træk

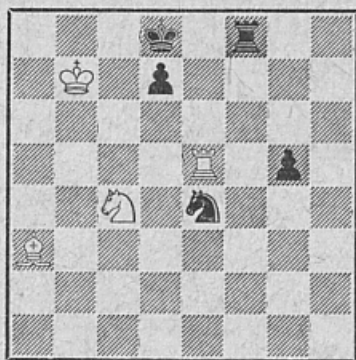
8182. P. Rasch Nielsen, Kbh.
Tilegnet O. G. Lauritzen
(65 år - 30. juli)

Mat i 3 træk

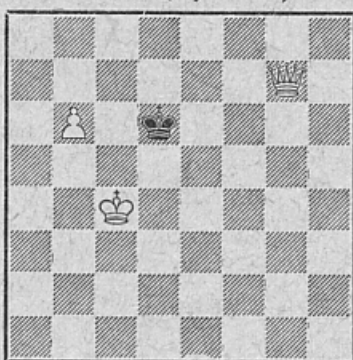

8183. V. E. Rasmussen
Roskilde

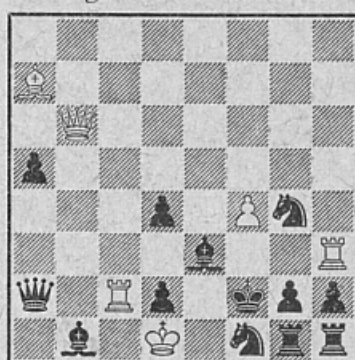
Mat i 3 træk

8184. Dr. W. Speckmann
Hamm (Tyskland)

Mat i 3 træk

8185. P. Moutecidis,
Grækenland
Tilegnet O. G. Lauritzen

Selvmat i 2 træk

Løsninger til opgaverne i maj-nummeret

Nr. 8156 af Ole Balslev: 1. Dc4. Forførelser 1. Dc1 og Dd3. Pæn debutopgave! (OGL).

Nr. 8157 af Julius Buchwald: 1. Sd6. Mari-Ruchlis kombination. (OGL).

Nr. 8158 af A. Ellerman: 1. La1. God nøgle og fikse varianter. (OGL).

Nr. 8159 af V. Buhelt: 1. Dd2, truer 2. Sef5†. 1. —, Ke5, 2. Sec4† 1. —, Kg5, 2. Sd5†. Kedelig trial i truslen. (VR).

Nr. 8160 af H. Frøberg: 1. f4, truer 2. Sf2 mat. 1. —, Tc6† 2. Kh5. 1. —, Tb6† 2. Kh7. Fiks! (OGL).

Nr. 8161 af J. Grande: 1. e5, d×e, 2. Se4 1. —, a5, 2. Ld6 1. —, g5, 2. Lf5. 1. —, h6, h5, 2. Lg6. Træktvang og modelmatter! (OGL).

Nr. 8162 af P. Hage: 1. Tg5, truer 2. Tg4†. 1. —, Lc6, 2. Tc4†. 1. —, T×Se6 2. L×Te6. Dublering af modelbindingsmat. (OGL).

Nr. 8163 af C. Jonsson: 1. Kf7, K×h5, 2. Dg3, Kh6, 3. Dg4 2. —, d6, 3. Kg7. 1. —, g×L, 2. Df2† 3. Dd4†. 1. —, g3, 2. De2, g×h5, 3. De4†. 1. —, d6, 2. Kg6, 3. De2.

Nr. 8164 af Jan A. Rusek: 1. h8(D), Ta7, 2. Ta5†, 3. La2†, 4. Dd3†. 1. —, Tb8, g8 (D)†, 3. Dh1†, 4. Df3†. Tiltalende dublering. (OGL).

Nr. 8165 af H. V. Tuxen: 1. Lb4. Trækpligt og fortsat forsvar. (VR).

Nr. 8166 af K. Sujitno: 1. Kd8, Kc5, 2. Dc3†. 1. —, Ke5, 2. De3†. Trækpligt (VR).

Nr. 8167 af Jens Claussen: 1. Le1, La4, 2. d2, Kb3, 3. Kd1, Kb2, mat.

Løserturneringen

Total maj: K. Austrheim 277, A. K. Buhelt 441(16), S. Christensen 95, J. Claussen 260(2), A. Dithmer 334(8), Henry Eriksen 347(19), Haldor V. Hansen 246(2), Vilh. Hansen 440, H. Juell 394, Johan Jørgensen 358(6), E. Larsen 84, Finn Larsen 70, H. J. Lassen 45, M.

Lorensen 130(1), Anker Madsen 103, E. Masanek 221, N. P. Petersen 213, A. M. Poulsen 113, Raahauge 29, O. Reeh 397 (7), V. Røpke 406(32), V. Sandberg 47, A. S. Sørensen 36, K. Thrane 299(11) og øvrige lødere uforandrede.

Dom i Skakbladets selvmatturning 1963

1. præmie. 7951. R. Prytz: Kc1, Da5, Te1, Th3, Lb1, Lg5, Sd6, Se4, Bf2 - Kd4, Da2, Ta1, Th1, Sa8, Se7, Ba3, Bc2, Bc3, Bc4, Bf4, Bf6, Bh2. Selvmat i 3 træk. 1. Sg3, truer 2. Lf6 3. Td1. 1. —, fg3 2. Td1, cd1L 3. Th4. 2. —, cd1S 3. Le3. 1. —, cb1L 2. Sgf5 3. Ef5. 1. —, cb1S 2. Lf6 3. Dc3. Den bedste af opgaverne fra forfatterens artikel (okt. 1962) om sort minorforvandling på begge sider af sort konge.

2. præmie. 7852. R. Prytz: Kg8, Dg7, Tc3, Th5, Lb1, Le3, Sb5, Sd4, Bc4 - Ke5, Df6, La1, Sf5, Bb2, Bg4, Bh7. Selvmat i 3 træk. 1. Tc1, bc1 2. Sc6, Ke6 3. Df7. 1. —, g3 2. Tg1, h6 3. Tg2. 2. —, g2 3. Kh7. Overraskende rydning af diagonalen a1-h8 i hovedvarianten.

Hædrende omtale. 7867. Ilja Mikan: Ka1, Dg6, Tb1, Tc2, Ld1, Sd5, Se4 - Kb3, Tb2, Ba2, Ba3, Ba4. Selvmat i 3 træk. 1. Le2, Kc2 2. Dc6 3. Tb2. 1. —, ab1L 2. Db6 3. Db2. 1. —, ab1S 2. Sd2 3. Tb2. Økonomisk modelmatopgave med minorforvandling.

Korrektion

8152 af P. Rasch Nielsen (april): Sa3 flyttes til a5 og en hvid Bd6 tilføjes. Under løsningen side 95 er den tredje temavariant: 1. —, Sf4 2. Df8 faldet ud.

KORRESPONDANCESKAK

Indenlandske turneringer

Turneringsleder: *Axel Nielsen, Egebæksvej 7, Odense, tlf. (09) 12 52 50, girokonto 9638.*

I mesterklassen og 1. klasse startes nye grupper, når der foreligger 7 tilmeldelser. I 2., 3. og 4. klasse startes der såvel 7-mands som 4-mands grupper. I 7-mands grupperne spiller hver deltager 1 parti og i 4-mands grupperne 2 partier med hver af de øvrige. Man bedes ved tilmeldelsen anføre, om man vil starte i en 7-mands eller en 4-mands gruppe. Indskud: Mesterklassen kr. 15,00, 1. kl. kr. 12,00, 2., 3. og 4. kl. kr. 10,00. Nye deltagere kan melde sig til 2., 3. eller 4. kl. efter spillestyrke, alle *øvrige* spillere kan melde sig til den klasse, hvor de i henhold til tidligere resultater hører hjemme. – Samtidig med tilmeldelsen bedes spillerne opgive gennem hvilken klub de er medlem af Dansk Skak Union, eller om de er »Personligt medlem«. – Spillerne kan ikke forvente at modtage startbrev, før indskuddet er betalt.

Landsholdsklassen 1964

Der indbydes hermed til deltagelse i landsholdsklassen, der starter først i september. Opmærksomheden henledes på, at landsholdsspillere, der ikke har deltaget de to sidste år, skal deltage i år, hvis de vil bevare retten til at spille i klassen.

Berettiget til at spille i landsholdsklassen er spillere, som har *vundet* en mestergruppe med mindst 5 points, samt spillere fra de tidligere landsholdsklasser, såfremt de har sikret sig mod nedrykning. – Indskudet er kr. 15,00, og dette bedes sammen med tilmeldelsen tilsendt turneringslederen senest den 5. september.

Afsluttede partier

Landsholdsklassen 1963

Det går stadig meget trægt med at få partierne i klassen afsluttet. Nøjagtig halvdelen af partierne er færdigspillet på nuværende tidspunkt, og hvis der ikke kommer mere fart over feltet i den nærmeste tid, vil adskillige af spillerne ikke have nået at sikre sig de $3\frac{1}{2}$ points, der kræves for at undgå nedrykning, før den nye turnering starter i september, og kan som følge deraf ikke komme med.

De seneste resultater er følgende: Gunnar Nielsen vandt over Stoltze og From og spillet remis med Lau Laursen, Johs. Christensen vandt over Stoltze, Korning vandt over Lau Laursen, Stoltze og Jessø og spillet remis med Gunnar Nielsen.

Stillingen er nu med antallet af færdigspillede partier i parentes: Gunnar Nielsen 4(5), Korning $3\frac{1}{2}$ (5), Johs. Christensen 3(3), S. From 3(5), Poul Larsen 2(2), Neergaard 1(1), Stoltze 1(5), Lau Laursen $\frac{1}{2}$ (3), Jessø 0(7).

Mesterklassen: 149: 6/7, 6/2, 1/2, 1/5, 2-5, 6/5. – 150: 7/3, 7/5, 4 opgiver alle, 5-3, 5/1, 2/5. – 151: 2/5, 5-6, 7-3, 1 opgiver alle, 5/7, 6/2. – 152: 1 har ikke meddelt ferie, og denne gælder derfor ikke.

1. klasse: 274: Partiet 2 mod 7 indkaldes til bedømmelse. – 277: 7/1, 7/3, 4/5. – 278: 5-3. – 280: 6/3, 3/5, 3/4, 2/1, 2/4, 2/5, 2/7, 6/4.

2. klasse: 528: 7-5. – 533: 1/4, 5-3. – 534: 3-1. – 536: 4/3 på tid, 4/2, 4/2. – 537: 1/3, 7-3, 1/6, 3/4, 3/5, 3/6. – 538: 4/3, 7/1, 4/1, 2/1. – 539: 1/2, 1/4, 3 er tavs og får 0 mod 1, 6 og 7, 4/7, 1/6, 2/7, 6/4. – 540: 7/2, 4-5, 4/2. – 541: 3 opgiver alle. – 542: 7/5, 1/7, 6 er tavs, alle får 1 mod ham. – 543: 2/4 på tid, 3/2, 1 udtræder, alle får 1 mod ham. – 544: 2 er tavs, alle får 1 mod ham. – 547: 2 er tavs, alle får 1 mod ham.

3. klasse: 608: 5/6, 4/7, 4/3, 6/2, 6/4, 5/7, 4/2. – 609: 1/4, 3/1, 4-3. – 611: 4/7, 6/4, 5-1. – 612: 3/2, 7/6, 7/2, 5/1, 5/2, 5/6, 3/4. – 613: 6/2, 3/5, 5/2, 6/5, 1/3, 6/3. – 614: 3/2, 3/5, 7/5, 4/7, 7-1. – 615: 6/7, 3/7, 5-1, 6/3, 1/4, 7-1, 7/4, 6/4, 3/4. – 616: 1/2, 1/4, 3/5, 6/1, 6/4, 6/7, 1/5, 5/4, 2/5. – 617: 3/4, 3/5, 6/3, 2 og 7 er tavse, alle får 1 mod dem. – 618: 3/2. – 619: 3/1. – 621: 5 har ikke meddelt ferie, og denne gælder derfor ikke.

4. klasse: 501: Partiet 3 mod 1 indkaldes til bedømmelse. – 517: 1/4, 2/4, 3/2, 3/2. – 518: 6/3, 1/4, 1/2. – 519: 1/6. – 520: 2/4, 5/1, 2/5, 2/7, 6/3, 6/5, 6/7, 7/5, 3/5. – 521: 4/5, 1/3, 1/5, 6/1, 6/3. – 522: 7/6, 4/5, 4/3, 4-7, 7-1, 7/3, 5/3. – 524: 7/6, 6/3, 4/7, 7/1, 4/1. – 525: 1 er tavs, alle får 1 mod ham, 7/5, 7/4, 5/4, 5/2, 3/2, 7/2. – 526: 4/1, 2 opgiver alle. – 527: 1/2, 4/1, 5/1, 7 er tavs, alle får 1 mod ham. – 528: 4/2, 5/2, 4/6, 1/2, 7/2, 3/2, 1/6. – 530: 5/2, 4/2, 3/2, 1/2.

Afsluttede grupper

II 525:

1. J. C. Jørgensen, Risskov	0	
2. B. S. Andersen, Bygholm	3	
3. Erik Nielsen, Sønderlev	4	2. 13,35
4. Preben L. Nielsen, Roskilde	5	1. 18,65

II 530:

1. H. A. Larsen, København	5 $\frac{1}{2}$	1. 24,00
2. Palle C. Pedersen, Valby	3	
3. Egon Jørgensen, Ribe	1	
4. O. Toft Jensen, Helsingør	3 $\frac{1}{2}$	3. 13,35
5. Chr. Christensen, Kragelund	2	
6. Ole Thaagaard, Varmark	4	2. 18,65
7. Peder L. Madsen, Debel	2	

<i>II 535:</i>				2. Tage Grosen, Risskov	5	1.-2.	21,30
1. H. Wulff Petersen, Mørke	3			3. Hans Junge, Varde	2		
2. T. Stetkær-Hansen, Nyk. M.	4½	1.	18,65	4. H. Buttenschön, Sunds	0		
3. Henry Harlev, Faarvang	3½	2.	13,35	5. Vald. Andersen, Musse	2		
4. Osvald Larsen, Sierslev	1			6. Jens Askegren, Hørsholm	4	3.	13,35
				7. Jørn Ringsing, Ø. Ulslev	3		
<i>II 536:</i>				<i>IV 514:</i>			
1. H. Kristiansen, Maribo	1½			1. Jørgen Hansen, Assens	1		
2. Ole Løppenthin, Hørsholm	4	2.	13,35	2. H. Niebuhr, Kolding	5	2.	18,65
3. Kjær Laursen, Auning	½			3. Ingrid Bue-Jensen, Kbh.	2		
4. Erik Jensen, Kirkerup	6	1.	18,65	4. Kaj Clemmensen, Kolding	0		
<i>III 596:</i>				5. Hans Raahauge, Rødby	4	3.	13,35
1. Leo V. Jensen, Obling	1			6. J. Bencke, Espergærde	2		
2. K. Bendtsen, Vejle	2			7. Hakon Sørensen, Flesborg	6	1.	24,00
3. J. B. Sørensen, Århus	5	1.	24,00	1 og 6 reagerede ikke på henvendelse i			
4. Ib Højlund, Stensved	2			»Skakbladet« og får 0 i indbyrdes parti.			
5. Jørgen Hviid, Århus	3			<i>IV 523:</i>			
6. Jens Askegren, Hørsholm	3½	2.-3.	16,00	1. Erik Andersen, Glostrup	3½	2.	6,70
7. Axel C. Nielsen, Nakskov	3½	2.-3.	16,00	2. Mogens Laursen, Åbenrå	0		
2 og 1 reagerede ikke på henvendelse i				3. L. Lyng Andersen, Tåstrup	5	1.	18,65
»Skakbladet« og får 0 i indbyrdes parti.				4. Kai Hansen, Fjenneslev	3½	2.	6,65
<i>III 607:</i>				<i>Axel Nielsen.</i>			
1. K. Bendtsen, Vejle	5	1.-2.	21,35				

Internationale turneringer

Turneringsleder og repræsentant i ICCF: *Lektor Arne Henriksen, Tarm*, tlf. 149, girokonto 105915. Verdensturneringer (ICCF) og Europaturneringer starter uafbrudt med 7 spillere pr. gruppe; i ICCF's turneringer er oftest mindst én oversøisk spiller pr. gruppe, mens Europaturneringerne omfatter europæiske spillere. Sprogkundskab er ikke nødvendig. Ved anmeldelse angives navn, tydelig adresse, klasseønske (mester-, højere- I, II, III) samt den DSU-klub, man er medlem af. Betaling pr. gruppe: ICCF 14 kr., indbefattet et månedligt resultatblad, der udover det første år koster kr. 5,50 årligt, og Europaturneringerne koster kr. 8,50. Såvel i ICCF's som Europaturneringerne kan der nu ske tilmeldinger til 15-mands grupper, i ICCF foreløbig dog kun til øverste klasse, mesterklassen, hvorimod sådanne starter i alle klasser i Europaturneringerne; prisen for deltagelse i disse grupper er: ICCF 17 kr., Europaturneringerne kr. 11,50. Nærmere oplysninger kan rekvireres mod 30 øre til porto.

Nordensmesterskaber

NM/1963: Th. Støre, Norge–A. J. Roos, Hillerød 1–0; G. Petursson, Island–B. Björnsson, Island 1–0; P. Korning, Århus–E. Nyström, Finland 1–0; A. Gulbrandsen, Norge–P. Korning 1–0; Olle Smith, Sverige–K. Johansson, Sverige ½–½; forrige nordensmester, Th. Støre, Oslo, og K. Johansson, Sverige, fører, begge med 4 af 5, medens A. Gulbrandsen, Norge, har 3½ af 5.

Verdensmesterskaber

VM/V/semifinalerne, sektion 8: A. J. Roos, Hillerød, vandt over H. Kretschmar, DDR, så at han nu har 9½ af 12, og dersom han vinder sit sidste parti mod Kellner, Australien, hvad der er udsigt til, kommer han i finalen! Sektion 10: P. Korning, Århus, har tabt til K. Ormhaug, Norge, og til I. Asaritis, UdSSR, samt spillet remis mod P. Kuchta, CSSR, og har derefter 5½ af 11; hans sidste parti mod A. Sadomsky, UdSSR, kan han næppe holde.

Olympiader

OL/IV/finalen er afsluttet; ved ICCF-præsidiemødet i Leningrad 30.6.–6.7. 1964 bedømtes de resterende 19 partier, derimellem H. Skotte, Femø–Sagorovskij, UdSSR ½–½, og slutresultatet blev, at UdSSR sejrede overlegent med 36 points; derefter fik DDR 28½, Sverige 27½, Vesttyskland 22½, Ungarn og Jugoslavien 22, Spanien og Argentina 21½ og Danmark 14½ points. Danmarks resultat var stort set en skuffelse, men må ses på baggrund af den meget stærke modstand og også på, at et par af vore ellers pålidelige spillere svigtede som følge af uforudsete forhold; vore enkeltresultater var: 1. Mogens Christensen, Randers, 5½(8), 2. Jens Chr. Pedersen, Trige, Århus, 1½, 3. S. From, Hoven pr. Tarm, 3, 4. P. C. Pitters/H. Skotte, Femø, 1, 5. E. Martsum, København, ½ og 6. Arent O. Jensen København, 3.

OL/V/semifinalerne, sektion 1, bord 3: E. Rusenescu, Rumænien–K. Jessø, Hvidovre 1–0; Jessø mangler et til gevinst stående parti mod Polen; bord 6: Bjørn Laursen, København–V. Salceanu, Rumænien 0–1.

Danmark — Polen

II klasse, nr. 7, *Emil Andersen*, Svaneke-Zietkiewicz 2-0; III klasse, nr. 5, *Bendix Bille*, Frejlev, Loll.-B. Nepustil $\frac{1}{2}$ - $\frac{1}{2}$; nr. 6, *Jens Jørgensen*, Randers-Strozik 1-0; nr. 13, *Sobiczewski-A. Bærentsen*, København 0-1. Danmark fører med $8\frac{1}{2}$ - $1\frac{1}{2}$.

Østersøturneringen

Bræt 2, *Kaj Blom*, Hvidovre-M. Tepponen, Finland 0-1 og S. Brüchner, DDR-Kaj Blom $\frac{1}{2}$ - $\frac{1}{2}$; bræt 4, H. Tiemann, DDR-Lau Laursen, Glostrup $\frac{1}{2}$ - $\frac{1}{2}$; bræt 9: G. Tietjen, Vesttyskland-P. Thysstrup, Hvidovre $\frac{1}{2}$ - $\frac{1}{2}$; bræt 14: *Peder Madsen*, Bredsten-O. Johani, Finland 1-0; Danmark har herefter scoret $6\frac{1}{2}$ af 10.

Eberhardt-Wilhelm-Cup

Bræt 1: *H. Neergaard*, Århus-W. P. Simagin, UdSSR 0-1, og K. Holocek, DDR-H. Neergaard 0-1; bræt 2: D. M. Woods, England-H. Skotte, Femø 1-0; bræt 3: *Lau Laursen*, Glostrup-V. R. Foster, England 1-0; bræt 6: *Henrik Sørensen*, København-K. Knothe, DDR $\frac{1}{2}$ - $\frac{1}{2}$; bræt 9: *Th. Andersen*, Ålborg-R. V. Mitchell, England 0-1; bræt 10: *Mogens Viborg*, Odense-H. Schmitz, Vesttyskland og S. Landschaft, England 0-2; bræt 11: *O. Lombolt Hansen*, Rønde-A. Topham, England 1-0; bræt 12: *H. W. May*, Haderslev-S. Kuhnert, DDR 1-0 i et vældigt slagsmål. Danmark har scoret 6 af 12.

Korrespondanceholdkampe

DDR efterlyser stadig flere danske klubbold på fra 4 til højst 8 spillere; foreløbig er 3 danske klubber kommet i gang mod DDR, nemlig *Tinglev*, »Evans« i Vejle og *Hvidbjerg Thy* skakklubber.
Arne Henriksen, Tarm.

NYHEDER

J. S. i Benelux

Jernbanens Skakklub har under sit ophold i Benelux, hvor man bl. a. overværede interzone-turneringen, spillet to bymatcher. I Gent blev det til sejr $7\frac{1}{2}$ - $2\frac{1}{2}$, og i Haarlem til et lille nederlag på 4-6.

Den lille skakolympiade

Den årlige holdturnering - Clare Benedict-Challenge-Cup - er spillet i Lenzerheide i Schweiz og sluttede med sejr til Vesttyskland med 12 points (Unzicker 3 points i 5 partier, Lothar Schmid $2\frac{1}{2}$ af 4, Pflieger $1\frac{1}{2}$ af 4, Hecht 3 af 4, Mohrlock 2 af 3). Nr. 2 Holland med $11\frac{1}{2}$ points (Donner 3 af 5, Kuijpers $2\frac{1}{2}$ af 4, Bouwmeester $2\frac{1}{2}$ af 4, Zuidema $1\frac{1}{2}$ af 4 og Barendregt 2 af 3). Nr. 3 Østrig 11 points (Beni 2 af 5, Prameshuber 2 af 4, Kinzel $3\frac{1}{2}$ af 5, Holazek 2 af 3, Baumgartner $1\frac{1}{2}$ af 3).

Nr. 4 Spanien $10\frac{1}{2}$ points (Pomar $3\frac{1}{2}$ af 5, Medina 4 af 5, Calvo 2 af 4, Bordell 0 af 3, Prada 1 af 3). Nr. 5 Schweiz 10 points (Dieter Keller 2 af 5, Blau $1\frac{1}{2}$ af 4, Bhend 1 af 3, Walther $2\frac{1}{2}$ af 4, Rolf Roth 3 af 4). Nr. 6 Italien 5 points (Contedini $1\frac{1}{2}$ af 5, Napolitano $1\frac{1}{2}$ af 4, Cappello $1\frac{1}{2}$ af 5, Magrin $\frac{1}{2}$ af 3 og Bonfioli 0 af 3 partier).

Ønsker danske modstandere!

Sæmundur Bjarnason, *Hjardarbaga 54, Reykjavik, Island*, ønsker at spille korrespondance-skak med nogle danske skakspillere. Skriv direkte til ovennævnte adresse.

Dødsfald

N. S. Jensen er efter længere tids sygdom død i en alder af 81 år. Jensen kom til Middelfart som pensioneret stationsforstander og gjorde et stort arbejde som formand og kasserer for Middelfart Skakklub. Vi, der kendte N. S. Jensen, vil mindes ham for hans trofasthed til Middelfart Skakklub og hans måde at kontakte medlemmerne på.
Evald Hansen.

SKAKBLADET, udgivet af Dansk Skak Union, udgår hver måned. Abonnement kan tegnes på bladets ekspedition. Danmark, Norge, Sverige, Island og Finland kr. 18,00 pr. år, øvrige udland kr. 20,00 pr. år. Enkelte numre kan fås i ekspeditionen à kr. 2,25.

Dansk Skak Union:

Formand: Overlærer Kjær Larsen, Juulsvej 25, Varde. Tlf. 2 10 21.

Kasserer: Bogholder O. H. Parbo, Hulkærvej 8, Søborg. Tlf. Sø. 7220.

Sekretær og propagandaleder: *Eigil Meedom*, Fåborgvej 86, Fruens Bøge.

Korrespondanceafdelingen: Skakforhandler Axel Nielsen, Egebæksvej 7, Odense. Tlf. 12 52 50

Redaktionen: Ledende redaktør, *Eigil Pedersen*, Bjørnholmsallé 19, Viby J. - Problemskak: Jan Mortensen, H. P. Olsensvænge 19, Tåstrup, tlf. 99 25 58 (originalopgaver), og O. G. Lauritzen, Ålekistevej 213 A¹, Vanløse, tlf. 71 70 78 (løsninger).

Skakbladets ekspedition: Hulkærvej 8, Søborg. Tlf. Sø. 7220, postgiro 208 01.

Artikler til korrespondanceskak

Tiden nærmer sig nu, hvor de fleste melder sig til korrespondanceturneringen, og samtidig med tilmeldelsen send os da Deres bestilling på de nødvendige materialer, som skal bruges til turneringen, således at De har disse, når startbrevet kommer.

»Korrespondancepakken«, som indeholder 200 skakkort, 1 noteringshefte og 6 rapportlister, uundværlig til alle grupper 7,50
 200 skakkort af fineste karton kr. 5,50, 500 stk. kr. 13,00, 1000 stk. 25,00
 Noteringshefte til korrespondanceskak, til 13 partier 2,25
 Noteringskort til det svenske »Schack-Album« ... .. stk. 0,11
 Lommeskakspil til 6 partier, så man har alle partier i gruppen sat op ... 12,90
 Samme med pænt, solidt omslag 18,25
 Lommeskakspil til 12 partier kr. 21,50. – Samme med omslag 26,80
 Lommeskakspil til andre antal partier kan fremskaffes efter ønsker.
 Ekstra celluloidbrikker til lommeskakspil ... .. pr. sæt 1,75

Skakure

Skakuret »Stern«. Gode, solide værker, med gangviser og faldvinge, indbygget i smuk skråtstående kasse, lys naturfarvet eller mørk mahognifarvet. Kan påsættes navneplade 77,00
Skakuret »Stern Luxus«. Verdens bedste skakur med absolut førsteklases værker, med gangviser og faldvinge. Fås i pæn, lys naturfarvet eller mørk mahognifarvet, skråtstående kasse med metalplade foroven til inskription. Længde 16 cm, højde 9 cm, helt ideel størrelse. Inskription påsættes gerne, pris 35 øre pr. bogstav 95,00
Skakuret »Springer«. Det elegante skakur af schweizisk fabrikat, med gangviser og faldvinge og indbygget i smuk, poleret kasse af lys eg, skråtstående. Længde 13,5 cm, højde 10 cm. Kan påsættes navneplade 91,00
Skakuret »Jupiter« I. Tysk fabrikat. Gode, solide værker, med gangviser og faldvinge, mørk, opretstående kasse. Længde 15,5 cm, højde 7,5 cm. Kan påsættes navneplade 68,00
Skakuret »Jupiter« II. Som ovennævnte, men lidt smallere 64,00

Nyheder i skakbøger

Euwe/Kramer: **Midtspillet, bd. 12.** Stormestrenes spillestil. 78 sider. Dansk 8,85
 Hermed er alle 12 bind af dette værk oversat til dansk. Bindene 1-10 kan købes enkeltvis til kr. 8,85 pr. bd., bindene 11 og 12 til kr. 8,85 pr. bd. Endvidere fås nu samtlige 12 bind indbundet samlet i et bind 107,20
 Westberg: **101 Spelöppningsfällor.** Svensk 4,55
 Kopylov: **Aljehins Försvar.** Svensk. Interessant åbningsbog 5,75
 Hildebrand: **Budapest-Gambiten.** Svensk 6,50
 Westberg: **Schack-Kalender 1963/64.** Svensk 10,50
 Schwarz: **Handbuch der Schacheröffnungen, Band 12: Holländisch.** Indeholder desuden Staunton-Gambit, Stonewall og beslægtede systemer. Udførlig åbningssteori med 185 partier. Atter en fin, fin bog i Schwarzserien. Tysk. ... .. Indb. 47,25 hft. 40,25
 Keres: **Ausgewählte Partien 1931-1958.** Keres' prægtige selvbiografi med 100 udvalgte partier med dybtgående kommentarer. Oversigt over turneringer og modspillere, 419 sider, meget smuk bog indb. i lærredsbind 59,00
 Kühnle/Crisovan: **31. Sowjetische Meisterschaft, Leningrad 1963.** 190 partier – **Omkampen Stein-Spasskij-Cholmov, 6 partier – Zoneturneringen Moskva 1964, 42 partier – Resultattabel fra Interzoneturneringen i Amsterdam, 10 partier af russernes indbyrdes matcher 12,80
 Kühnle/Crisovan: **USA Championship, New York 1963/64.** 1. Fischer (11 p. af 11!) 8,10
Interzonal-Turnier Amsterdam 1964. Jugoslavisk. 1-4. Bent Larsen, Smyslov, Tal, Spasskij 11,75**

Axel Nielsens Skakforlag

Egebæksvej 7 . Odense . Telefon (09) 125250 . Giro 9638